

GAZETA TRANSILVANIEI

Kedatla și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru streinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată în 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuși, cetățene, și pentru tine, la libertate, legalitate și cinste.

Fruntașii satelor

Ei pot fi oameni bogați cu mintea sau cu punga, învățători sau preoți, plugari sau economi luminați sau înstăriți. Nu e nimeni fruntaș prin profesia sa, ci prin faptele și atitudinile sale în ori ce împrejurare; mai cu seamă prin fapte din cari reese că obștescul bine nu e un pretext de satisfacere a poftelor egoiste ori îmbinare de vorbe spuse la ocazii când poporul se adună și are răbdarea să asculte.

E o lege a firii, dovedită atât în societățile omenești cât și în regnul animal, ca în grupuri să se afirmă câțiva cari prin firea, situația moștenită ori anumite însușiri să îndrumeze și să conducă grupul.

În regimuri oligarhice, aristocrația dominantă e o casă închisă, pe când în cele democratice e o clasă deschisă și fluctuantă.

În triburi cel mai războinic și mai bogat în turme, sclavi și femei, e stăpân. La sate, în lumea civilizată, cel mai chibzuit, mai cumpănit și mai muncitor e fruntaș, orașele sunt conduse de cei mai inteligenți și mai energici. Așa ar trebui să fie, potrivit propășirii fiecărui loc. În realitate și în societățile prefine civilizate, deseori e tocmai pe dos. La orașe e idol cel mai bogat, mai repede îmbogățit, sau gură în anumite împrejurări. Un gest îndrăzneț față de un chip cioplit apus, îl urcă în vârful gloriei, dar el suferă de amețelă și cade. I se invocă prezența în consiliul municipal, în comitete filantropice ori cercuri de intelectuali. Și atunci, purtându-și greutatea fizică pretulindeni. El tronează, și lăsa, printr'un neînțeles fetișism, se simte mândru de a sta sub oblăduirea lui, el fruntaș popular, democrat și darnic în împărțirea străngerilor de mâini.

La sate poate fi socotit ca fruntaș un om cum se cade, fruntaș prin starea sa și înțelegerea ce o are pentru interesele obștești. Buna cultivare și omnia sunt plante ce rodesc mai des și mai bine în ogrorul rural decât în amestecătura cosmopolită a orașelor. — Deseori și aci lumea e prostită de vorbele goale priceput imbinat, mințită vreme îndelungată de farisei cari vor cu orice preț să domnească fără ca să existe. Uneori e stăpân cârciumarul cămătar cu o jumătate de sat de datornici, altelei vreunul cu spoială de deșteptăciune, ori slujbaş de vro categorie oarecare, iar de multeori nu e nimeni și obștea tânjește, stă pe loc, pe când cu cei dinăi măcar mișca, ... da 'napol.

Geloși de poziția lor clădită pe nimic, pretind a monopoliza generozitatea, desinteresarea și patriotismul obștei; ei folosesc toate prilejurile, în drum, în casă, spre biserică ori cârciumă, spre a te hrăni cu minciuna isprăvilor lor. Și n'au minte și se perindă doar imaginea bănuții a tăvălușelor de oxigen inghi-

te de aceste chipuri ce și cioplesc necontentit micimea sufletului lor, dar dalta limbii nu poate drege și împlini golul vieții unei făpturi ce a vegetat un cârd nesfârșit de ani. Tezaur de vânt și vorbe, se răscolesc cu ntreg begjul enorm de frazeologie, de câteori bănuiesc că tronul de cârpă le poate fi amenințat. Instinctul de conservare le spune că li se aprobe sfârșitul. Și anticipându-și căderea spumegă lurioși dar nepulincioși. Dar pronunțată sentința, aceste glorii urbane sau rurale se dau la fund. Idoli ridicați prin prostia altora cad prin propria lor proslie.

Rostul acestui articol însă nu e de a însira crâmpee din psihologia ipocritului dela sate sau orașe. Orice societate are alăți câți poate suporta; acolo unde societatea nu reacționează, merită să aibă câți mai mulți.

Un adevăr crud se desprinde: flota la sate nu propășește vi nd stăvilă în majoritatea cazurilor de pseudo-fruntașii cocoțaji de îngăduința obștească, sau de acei cari prin locul ierarhic ce-l ocupă ar fi indicați a întreține fermentul de propășire socială, cetățenească și economică a satelor.

Orice acțiune colectivă stărnește scrupulositatea regulamentară a unora, ambiția bolnavă a altora, rezervele bogat documentate ale câtorva; în fruntea bucatelor ar vrea fiecare, — acolo unde totul se rezumă la o vorbă de paradă și tămăieri cu osanele din partea mulțimii, și cu asta își socot datorita împlinită. Acțiunea se poticnește, planul se sfărâmă și prilejul unei înfăptuirii temeinice scapă poate pentru totdeauna.

Alteori „fruntașii“ asaltenză slujbele comunale. Adulmecând

un vânat oarecare, dau buzna, pretextând că interesele generale le reclamă prezență; gospodăria comună o vor reface în toate, mint până s'ajung și pleacă lăsând urmașilor moștenire begjul promisiunilor în numele cărora au venit.

Satele și orașele își au de bună seamă adevărații și demni lor fruntași. Fruntași cu gândul, cu vorba și cu fapta, trăesc umbrii de silueta găunoasă și isterică a milușilor neviții și răbdării publice. În povârnișurile de azi ale moralei publice și private, rezerva, pesvitătea tuturor acelor cari simt că pot fi de folos cu sfatul și faptele lor, e condamnată.

Conducerea efectivă spre noi forme de viață, cerute de prefacerile adânci ale structurii economice a majorității locuitorilor țării, să între pe mâna celor cari se simt capabili de această misiune. Această elită să ia atitudine hotărâtă față de limbușii și mellecoșii sentimentaliști, feși de fuduii găunoase și increzușii cu trecut de zile și viitor de vorbe; obrazul lor gros se resimte numai de soluții usturătoare.

Adevărații fruntași se găsec în toate vârștăle. Cunoașterea vieții și chibzuința bătrânilor se abnuă minunat cu râvna și entuziasmul tinerilor. Secăruirile cari nesocotesc pe cei dinăi ori nu snt seamă de cei de al doilea, sunt nehemajii cari socot că numai dela ei începe lumea sau că cu ei se sfârșește; ei n'au loc în rândurile celor ce vor să ndrumeze.

De alcătuirea și închegarea mănunchiului de fruntași adevărați va depinde, în mare măsură, folosul marilor reforme cari chiamă satele țării între-gite la o nouă viață de înfăptuire morală, politică și economică alături de cea numerică.

Dr. Victor Jinga.

Lupta opoziției unite

— Declarațiile deputatului Sever Dan —

Vorbind despre planul de acțiune și campania opoziției unite împotriva guvernului, d-l deputat Sever Dan din Partidul Național, a declarat, între altele, următoarele, unui ziar minoritar:

În vacanța parlamentară.

În timpul vacanței parlamentare campania politică nu va mai fi atât de vehementă, opoziția unită își va continua însă activitatea ei extraparlamentară. Se vor ține mari adunări populare în întreaga țară, în Ardeal, în Banat, în Bucovina și în Basarabia. La finea acestei luni se va întruni la Braşov, cu prilejul serbărilor jubilaro de Liecului „Andrei Şaguna“, comitetul de o sută.

Opoziția unită își dă seama că luptele ei nu pot avea imediat rezultat dorit. Va continua însă lupta fără intrerupere, voind să dea dovadă țării și în primul rând opiniei publice din Ardeal că Partidul Național, considerând reforma administrativă ca retrogradă și reacționară, va căuta cu toate mijloacele să împiedice aplicarea ei, iar în cazul venirii la putere să rezolve această problemă într-un spirit mai larg, mai modern și europeanesc. Totodată prin continuarea campaniei, Partidul Național caută să dovedească că blocul opoziției unite stă pe o bază solidă, care nu poate fi slăbită de nici o intrigă.

Părerile și stăruințele Regelui.

Conducătorii opoziției cunosc părerea Regelui asupra actualului parlament și guvern. Ei știu cu ce mijloace și argumente lucrează liberalii la Palat.

Știu, că Brătianu se referă mereu, în fața Regelui, la faptul că actualele Corpuri legislative, fiind în același timp Adunări Naționale Constituante, nu pot fi dizolvate înainte de a vota reforma electorală. Nu poate fi deci vorba de noul alegeri înainte de înfăptuirea noiei legi electorale.

Opoziția, natural, nu împărtășește această cerere a lui Brătianu, care tocmai bazat pe această concepție a amănat și trăgănat mereu depunerea proiectului reformei electorale.

Totodată opoziția este convinsă că Regele stăruie cu toate mijloacele ca țara să ajungă la normal. Regele vede azi, în al șaptelea an după război, orice dizolvare a Parlamentului înainte de vreme ca un eveniment extraordinar, ca ceva anormal, și pentru aceea dorește ca orice legislație să-și aibă durata ei de patru ani. În împrejurările date această concepție a Regelui este în defavorul opoziției. Pe de altă parte însă tot această concepție oferă garanția, că în cazul venirii ei la putere, opoziția de azi își va putea continua activitatea ei în pace și neconturbată.

Campania de toamnă.

Avem siguranță că în toamnă campania noastră va fi încoronată cu succesul dorit. A fost pe de o parte bine că acest succes nu a venit prea repede, căci în felul acesta diferitele partide din opoziție s-au convins de necesitatea coaliției lor. Cu toată siguranța, ambițiile personale și diferitele deosebiri de păreri vor dispăre până la toamnă, atât de mult, încât eu, fără ca să fiu optimist, pot prezice fuziunea Partidului național cu cel țărănist.

Cu toate declarațiile contrare, în Septembrie va fi convocată o ședință parlamentară extraordinară în vederea reformei electorale. Ministrul președinte vrea o cursă: dorind ca în Septembrie să-și poată face alegerile comunale și de județ fără de deputații opoziției, va căuta ca în același timp să aducă în Parlament proiectul reformei electorale. Partidul național, care e pregătit în vederea acestor alegeri, va duce însă o energică campanie și speră ca în aceste alegeri să dea o cumpănită lovitură guvernului.

Opoziția unită e convinsă că Brătianu vrea cu orice preț menținerea actualului regim. Pentru acest scop el ar merge până la o dictatură militară. Noi însă nu ne îndoiim că conducătorii opoziției vor reuși să convingă pe rege de pericolul ce-l prezintă astfel de combinații anti-constituționale ca și despre faptul că partidele din opoziție, — pentru a evita un conflict între Coroană și țară, — sunt dispuse să ia o atitudine atât de moderată, încât regele să poată preda în liniște conducerea țării partidelor opoziției unite.

Congresul internațional al femeilor dela Washington

Un succes al femeilor române.

În ziua de 14 Mai s'a închis congresul Internațional al femeilor care a avut loc la Washington, printr'un banchet la care au luat parte 700 de persoane, adică toate delegațiile trimise de către 38 de state din cele 5 continente și numeroase personalități politice ca d. Kellog, prim ministru, d-na Kellog, d. Hoover, ministrul comerțului, diferiți ambasadori, etc.

Banchetul era prezidat de Lady Aberdeen, prezidenta generală a C. I. F., însoțită de noul comitet executiv ales pe o perioadă de 5 ani și compus din 14 membre din care două românce: d-na A. Gr. Cantacuzino ca vice-prezidentă și d-na H. Romniceanu ca secretară.

Faptul că o româncă să fie aleasă ca vice-prezidentă a unei organizații care reprezintă vre-o 30 milioane de femei din care multe azi au dobândit drepturile politice și care toate la o

laltă au o mere înfrăurire asupra opiniei publice mondiale, are o însemnătate deosebit de mare și este în același timp o izbândă pentru prestigiul României de oarece cele 8 vice-prezidente sunt alese printre personalitățile feminine cele mai de seamă ca d-na Avrie de Ste Croix și Forschhammer, delegate la Societatea Nașionilor, dr. Salomon, deputat la Reichstag, etc.

La acest banchet, d-na Cantacuzino fiind rugată să la cuvântul, a adus călduroase mulțămiri Americii pentru primirea făcută delegatelor și a amintit cu emoție ajutorul dat de Americanii oșanilor noștri de război; a terminat arătând în cuvinte foarte mișcătoare sufletul american cam greu de pătruns la prima vedere, dar care cu timpul se desvăleie descoperind bogății neprețuite de civism și de credință.

Cu prilejul acestei conferințe s'au dat launuri însemnate congresiștilor asupra școlilor minoritare și altor chestiuni în jurul cărora se răspândiră știri tendențioase contra României și un mare număr de broșuri și ra-

poarte au fost răspândite pentru a lămurii opinia publică.

Mica înțelegere femeiană a arătat cu ocazia acestui congres că este, prin solidaritatea membrilor sale, o putere însemnată, care atât la algeri cât și în alte chestiuni poate da un sprin neprețuit.

În urma congresului d-na Cantacuzino și d-na Cerchez au plecat spre Colorado și San Francisco.

D-l Iuliu Maniu a fost primit în audiență.

Din Sinaia ni se comunică, că d-l Iuliu Maniu a fost primit eri într'o audiență mai lungă de M. Sa Regele și reținut la dejun.

Măne va fi primit în audiență d-nul Ioan Mihalache.

In ajunul serbărilor liceului „Andrei Șaguna” din Brașov

Donațiuni.

Aranjarea unor serbări în stilul festivităților dela Brașov sunt împreună fără îndotăla cu multe cheltuieli. Transformarea locului din fața liceului într-o grădina mare festivă cu tribune, podiu pentru corul jubilar, locuri de șezut, flori, plante, arcuri decorate cu culorile statului și cu verdeșă, — în mijlocul cărora se va desfășura ședința solemnă jubilară — înțiriri de tot soiul (almanahul jubilar, programe, bilete etc.) precum și alte aranjamente, costă sume enorme.

La apelul făcut de direcțiunea liceului jubilar — atât de bogat și mareș prin activitatea sa culturală-națională timp de 75 ani, dar atât de sărac în mijloace materiale, de-ai veni în ajutor cu daruri în bani au răspuns cu drag nu numai instituțiunile publice ci și particulari.

În primul rând se cuvine să relevăm gestul primăriei orașului nostru, care a dăruit spre acest scop în bani gata suma de 50.000 lei, luând în același timp asupra și executarea tuturor lucrărilor și decorurilor pe locul din fața liceului. Costul acestor lucrări se urcă la 228.000 lei.

Din celelalte contribuții făcute emilitim următoarele: Biserica Sf. Nicolae lei 30.000; biserica Sf. Adormiri din Brașov-Cetate lei 30.000; Banca Națională lei 50.000; ministerul sănătății publice și ocrotirilor sociale lei 30.000; ministerul în construcții lei 15.000; ministerul cultelor lei 20.000; Casa școalelor lei 8000; o colecție făcută de dr. Bordea lei 8000 etc.

Se mai așteaptă și alte donațiuni.

Armata și festivitățile jubilar.

A fost numsi firesc ca pentru reușita apropiatelor serbări culturale și naționale să-și dea și armata noastră tot concursul ei. La invitarea adresată de directorul dr. I. Blega, dlui comandant al corpului de armată și comandamentului garnizoanei de-a lua parte la aceste festivități și de-a le sprîjini, dl general de divizie **Marsel Olteanu**, acest distins și înțeleptor suflor de oaste, a convocat pe comandantul regimentelor și unităților din Brașov, holărând ca corpul ofiteresc din Brașov să ia parte în mod oficial la festivități.

În același timp s'au dat ordine pe regimente și unități, ca să se pună la dispoziția liceului câte-va sate de paturi, pături și cearcefaruri pentru aranjarea diferitelor dormitoare din internatele și școlile din Brașov, în care vor fi găzduiți o parte din oșpeții anunțați. La corășile festive colacorează de asemenea și fanfara Vânătorilor de Munte.

Gestul armatei noastre a făcut o excelentă impresiune în cercurile societății brașovene.

Artiștii noștri.

La festivalul artistic, care va avea loc Duminecă seara în Teatrul Național și-au pus în vedere prețiosul lor concurs și câțiva dintre artiștii noștri, foști elevi ai școalelor. Vor debuta cântăreșii de operă **Indrieș și Olariu**. Directorul Teatrului Național din Cluj, dl **Zaharie Bărsan**, fost elev al liceului din Brașov, fiind în streinătate pe timpul serbărilor jubilar, a delegat pe unul dintre cei mai apreciați elevi ai conservatorului ca să ia parte activă la festival.

Aflăm deasemenea cu multă bucurie că marele nostru cântăreț de operă, basul **Ghiță Folescu**, care a colaborat în trecut atât de des și cu atâta drag

cu reuniunea de cântări din Brașov, a fost invitat să-și dea prețiosul său concurs.

Alte amănunte în zilele viitoare.

Un aviz important.

Direcțiunea liceului „Andrei Șaguna” ne roagă să aducem la cunoștința publică celor ce li s'au adresat în scris cerând diferite lucrări următoare:

CertIFICATELE DE CALĂTORIE pentru obținerea reducerii de 75% pe cfr., valabile dela 26 Iunie — 1 Iulie a. c., s'au expediat tuturor celor cari au cerut.

În ce privește **incartiruirea**, toți cei cari s'au anunțat vor fi încartiruiți. În scopul acesta va fi instalat în ziua de 27 Iunie un birou de incartiruire la gara mare din Brașov, unde li se vor comunica oaspeților cvartirele, fiind conduși de cercetași la locuințe. La dispoziția oaspeților stau trăsuri și autobuse.

Toți cei cari încă nu s'au anunțat sau n-au cerut certificate de călătorie sunt rugați a lua măsurile de urgență, adresându-se direcțiunii liceului „Andrei Șaguna”, ca să poată fi la timp serviți.

Anunțările pentru **banchetul** de Duminecă, 28 Iunie, să se facă de asemenea de urgență. Biletele se pot lua în primire Duminecă înainte de amiază în biroul Eforiei școlare din edificiul liceului. Brașovenii, cari doresc să ia parte la banchet, sunt de asemenea invitați să anunțe aceasta cât mai degrabă.

Teatru maghiar

Szépesszony kocsisa. Această operă se reînfează întrucâtva prin melodii drăgălașe, ușoare, a căror autor este dl **Czobor Károly**. D-na **E. Della Donna** a dovedit, în rolul cam îngrat al contesei **Thyra**, că este nu numai o bună cântăreașă, dar și o actrișă — în sens mai restrâns — de rezervă, cu altitudini bine nuanțate de joc, mimică și temperament. **Fekete Rozsi**, în rolul servitoarei **Mári** și **Rados Bandi**, în rolul bălatului tirolez au avut de asemenea prestațiuni foarte reușite. D-șoara **Hidy Inci**, ca de obicei, cu jocul ei discret, a fost la înălțime. Ceilalți au fost de asemenea la postul lor.

Csibl. Această admirabilă comedie franceză, din peana scriitorilor **R. Gignon și I. Thery**, plină de spirit și de surprize în situații și în desfășurarea acțiunii, a fost jucată cu mai puțin succes corăspunzător și aceasta mai ales din cauza lipsei „tempo” ului necesar și caracteristic unei atări piese. Comedia e clădită pe ideea fundamentală, că dna **Beauchamp** caută să se mărite bogat, ceea ce-i reușește printr'un truc, iar ca să nu pară prea în vârstă o d termină pe fca ei de suflet, în vârstă de 23 ani, să joace rolul unei copile de 13 ani. De aci hazul principal al piesei.

Statuia lui Avram Iancu

Comitetul executiv pentru statua lui Avram Iancu la Cluj a hotărât ca, în vederea executării acestui statui, să se țină un nou concurs în ziua de 15 Ianuarie 1926, după ce primul concurs, ținut anul trecut, s'a închis fără rezultat, nefiind acceptate machetele prezentate. În condițiunile noului concurs se spune între altele:

Se va face proiectul unei statue ecuestre care va prezenta în mod caracteristic pe Avram Iancu în anul 1848—1849, precum îl descria tradiția populară și precum se găvește în diferitele tablouri. Dimensiunile statuei să fie proporționale cu statuia, privită din ori care parte să apară cu ceva mai mare decât mărimea naturală. Eventualele figurile secundare și schife vor trebui să caracterizeze spiritul timpului și epoca deșteptării naționale din 1848—1849. Machetele vor fi lucrate pe scara 1:10. Locul pe care va fi ridicată statuia este Piața Cuza Vojă din fața Teatrului Național, înaintea catedralei greco ortodoxo-române, care se edifică acum.

Costul monumentului se fixează la suma de 2.000.000 (două milioane lei), în care sumă nu este socotit bronzul și piatra, pe care comitetul executiv le pune gratuit la dispoziția executoriului statuei.

La concurs s'vor admite lucrări de ale sculptorilor din România.

Convocare

Asociația învățătorilor din oraș și județul Brașov e convocată în ședință extraordinară în ziua de 23 Iunie a. c. la ora 10 a. m. în sala statului cu următorul Program:

1. Cuvânt de deschidere.
2. Memoria adresat Ministerului Instrucțiunii pentru înfrumusețarea școalelor cu teren de experiență cât și a învățătorilor cu lot de casă și pământ.
3. Înființarea corului județean.
4. Înființarea fondului propriu.
5. Alegerea a 5 membri în juriul de onoare.
6. Propuneri și interpelări.

Satulung, la 15 Iunie 1915.

Vasile Ivan, Nicolae Sperchez, președinte. secretar.

Efectele pactului dela Ciucea

Ca o armare a pactului dela Ciucea minoritarii — în special ungarii — fac propagandă pentru averescan și pregătesc oplănuirea publică cu lozncea „*ad duos populus et impdrija lui Horty*”. Deci irredentismul e în floare iar ungurii sunt atât de cutezători, în:ăt slidează pe față autoritățile și statul național român.

Ei mai speră — și pe sub mână li se promite reînființarea liceului calvin: și cel al parșitorilor pentru înfățișarea peșterei de maghiarizare, care e Sighețul. Legea Reformei Agrare firește nu se va executa și unde s'a luat vre-un pteoc de pământ se va restitui și fraudele liberalilor se vor permanentiza.

În acest cerc îngust de idei se învârt propagandă averescanilor ajilați de liberali și autorități. Deia averescanii ungurii așteaptă răsturnarea țării, iar evreii oșperizarea și aserirea R mitor.

Că metod vor oferi naționaliștilor singurii lubii de popor și populari — 2 mandate la șegeri și pact electoral. Frește dacă dl dr. T. Dorog a fi prefectul și familia Bad ar primi recompense politice pentru pierderea vicariatului. Dl Dorog nu este agreat de minoritari, iar renegeții patentăți au ar avea siguranța domii: de aceea se lucrează în cercurile ciococștii să se adus ca prefect dr. Florian Mihalyi sau dr. Ioan Redlic. Atunci ar urma alt pact electoral cu liberalii ca să se aleși Peter Mhaiyi și Udea în opoziție; primul ca primul ca garanță națională și celălalt ca morală pentru asigurarea echilibrului social local. Atunci — ar urma radererea naționaliștilor ca „armata”.

Într'gle și divers'antile se țin lanț, iar Gezeza Maramureșiană agită pentru averescan cu sloganismul logic: „*later duos litigantes...*” Nu au alte mijloace în arsenalul intelectual. Poporul rade de cei cu 2 bani în 3 panzi și așteaptă al gerile. Lozncea răstator: „*cd la nevoie să-și facă dreptate cu parul*”. De fapt în Maramureș în urma aronțării circumscripțiilor electorale prin dr. Ion Saciu și dr. V. Meșter sub guvernul generalului — minoritarii domineză situația în 5 circumscripții, iar Români abia la Dragonești își au majoritate. *La alegeri averescanii au fost absenți și lucrău pe față pentru liberali ca interpuși — de aceea poporul li consideră ca pe pom inagii dela stână și l cădră.*

Cor.

Cetiți și răspândiți: „Gazeta Transilvaniei” cel mai vechi ziar românesc

Reședințele camerilor de agricultură

Camerele de agricultură vor funcționa pe următoarele centre: Mehediași, Dolj cu Gorj, Romanși, Vâlcea, Argeș cu Muscel, Olt, Teleorman, Viasce, Ilfov, Dâmbovița, Prahova, Ialomița, Brăila, Buzeu, R. Sărat, Constanța, Tulcea, Caliacra, Durostor, Putna, Bacău, Neamț, Roman, Vaslui, Tutova, Fălciu, Mălăiești, Iași, Botoșani, Dorohoi, Covurlui, Tecuci, Timiș-Torontal, Caraș-Severin, Arad, Bihor, Satu Mare, Maramureș, Cioabna, Solnoc-Dobăca cu Bistrița Năsăud, Turda-Ardeș, Aiba de jos, Mureș Turda cu Târnavă Mică, Hunedoara, Făgăraș, Sibiu, Târnavă-Mare cu Odoheș, Brașov cu Trei-Scaune și Ciuc, Sălaj, Cetatea-Albă, Iamail, Cahul, Tighine, Chișinău, Hotia, Bălți, Orhei, Suceava cu Gura-

Himorului, Cănpulung, Sorocea, Cernăuși cu Zastavna cu Vijanța cu Cotmani și cu Vascăuși, Rădăuși cu Siret și cu Strojineș. Alegerile pentru aceste camere se vor face în toamna aceasta. Termenul pentru înscriere în listele electorale pentru aceste alegeri a expirat la 14 Iunie. Cei cari nu s'au înscris încă la comuna, se pot înscrie la judecătorie, în conformitate cu legea și regulamentul camerilor agricole.

Făină în ori ce cantitate cu prețuri reduse se află la **FEDERALA COOPERATIVELOR**, BRAȘOV, Strada Fântânei Nr. 24. 543 2—2

Inchiriez două odăi, bucătărie etc și grădină, cu mobilă sau fără. 537 3-3 „GAZETA TRANSILVANIEI”

ANUNȚ

Comitetul parohial al Bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Schei publică licitațiune cu oferte închise pentru darea în antrepriză a construirii împrejmuirii (temelia din beton) la casa bisericeii din Strada Pajiște a) Nr. 1.

Ofertele bine închise și sigilate, conținând vadiul prescris de 10%, se vor înainta Biroului Comitetului (Curtea Bisericii), unde se pot vedea și cunoaște condițiile de licitare împreună cu devizul de bază, *cel mai târziu până la 23 Iunie 1925 ora 5 p. m.*

Ofertele intrate după acest termen nu se iau în considerare. Brașov, din ședința Comitetului parohial al Bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Schei, ținută la 12 Iunie 1925

Președinte **Dr. N. Stingha**.

Secretar **V. Iordiche**. 1—3

Judecătoria ocolului Brașov secția ci. Z B.

Nr. 2196/1925 cf.

Extract din publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de următorul Institutul de împrumut S. pe A. din Cristian contra următorilor Dumitru și Reveica Negruvodă.

Judecătoria a ordonat licitațiunea d.n nou, în baza supraofertei în ce privește imobilele situate în comuna Cristian, circumscripția Judecătoriai ocolului Brașov, cuprinse în cf. a comunei Cristian Nr. 107 Nr. top. A + 796 casă de lemn și curte la Nr. 517 cu suprafață totală de 33 st. p. în prețul de 122:0 Lei dela care începe strigările pentru incasarea creanței de 75 Lei, capital și accesorii. Licitațiunea se va ține în ziua de 14 luna Iulie anul 1925 ora 10 a. m. la casa comunală a comunei Cristian.

Porțiunile ce vor fi licitate, nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât două treimi din prețul de stigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10%, din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauzie socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiaș d-legat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170 legea LX. 1881; § 21 legea XL. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de stigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceiași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25. XL. 1908).

Data în Brașov la 19 Iunie Mai anul 1925.

Judecător: **Dr. I. Bogdan m. p.**
Pentru conformitate **Indescifrabil**
552 1—1 **Expeditor.**

CINEMA MODERN

Asăzi Joi 18 Iunie începe proiectarea marelui film

„Măinile lui Orlac”

mare dramă senzațională, în 6 mari acte. Un joc de scenă superior și ireproșabil cu artiști vestiji. Scene arhi-emoționante. În rolurile principale: **Conrad Veidt și Carmen Cartellieri.**

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai în delungat sau lunare.

Accidentele cu Autobusurile din Braşov

In atenţiunea primăriei şi poliţiei.

Eri dimineaţă pe la orele 10 autobusul No 410 proprietatea societăţii „Mercur” făcând cursa spre Prund s'a răsturnat cu roţile în sus în dreptul casei Nr. 33 din colţul Strada-Prundului şi Strada Pietrosă. Şoferul Pele Jozsef, despre care se afirmă că a fost cam beut, s'a ales cu lăieturi la ambele mâini iar vânzătorii de bilete Lukács Mitzi cu oţietură la mână, lăieturi produse de efărămarea geamurilor şi răsturnarea autobusului. Singurul pasager, o femeie, s'a ales, spre norocul ei, numai cu spaimă.

Comisarul expozitiei poliţiei din Prund, unde s'a încheiat procesul verbal, a constatat că accidentul s'a produs în urma deteriorării arcului dela roţile de dinainte. Cei răniţi au fost pansaţi.

Prin urmare în resumat: un autobus sfărâmat, două persoane rănite şi una îngrozită de spaimă. Ne întrebăm însă ce s'ar fi întâmplat, dacă autobusul ar fi fost încărcat de pasageri şi dacă în momentul accidentului s'ar fi găsit pe trotuar tracători?! Strada Prundului şi Piaţa Prundului sunt doar unele din cele mai cercetate străzi ale Scheitului, îndeosebi de copilaşi şi elevi ai şcolilor noastre centrale. Ca dovadă, cu o oră mai târziu după acest accident, tocmai când redactorul ziarului nostru lua informaţii dela poliţia din Prund, era să fie călcat un copilăş de 5 ani de autobusul Nr. 473 la intrarea în Piaţa Prundului.

Prin urmare se impune un cât mai sever control din partea autorităţilor în ce priveşte starea autobusurilor ca să nu se mai întâmple ruperi de arcuşi şi o deosebită atenţiune din partea şoferilor la traversarea acestor străzi împopulate, ca să se evite accidente mai serioase. În caz contrar să se aplice sancţiuni severe.

Alte accidente.

Dealifel aceste nu sunt primele accidente cu autobusurile introduse la Braşov. Când cu serbarea dată din prilejul plecării A. S. R. Prinţului Carol din fruntea Vânătorilor de Munte, un autotaxi a intrat într'un grup de soldaţi, rănind pe câţiva.

Delegaţia a birjilor condusă de preşedintele sindacatului „Fulger” dl Constantin, ne-a semnalat eri numeroase tamponări, cari au avut loc în timpul din urmă cu birjile de pe piaţă. Cei şi birje au fost târate de aceste autobuse. Astfel birjele 34, 57, 3, 38, 54, 72 şi 24, iar acum trei zile caibirjel 103, proprietatea lui Dumitru Sârbu, au fost prinşi de un autobus. Pasagerul a sărit speriat din birje, iar proprietarul birjel a facelat eri din viaţă. Nu e exclus ca şi emoţia suferită din cauza tamponării să fi contribuit la accelerarea morţii lui D. Sârbu.

E firesc că aceste dese tamponări produc conflicte între birjari şi şoferi. Ba chiar şi şoferii autobuselor diferentelor societăţi — avem pe piaţă aproape 20 autobusuri — se iau înire ei în bătăi pe chestii de amblije şi alte motive.

In ajunul vilietaterei.

Ne acuzetăm cum la apropiata vilietatere, care aduce în lunile de peste vară o mulţime de oaspeţi şi excursionişti la Braşov. Ne acuzetăm la sutele de automobile şi alte vehicule, cari vor înunda în curând Braşovul. Şi ne acuzetăm cu groază îndeosebi la arterele principale de circulaţie, cum e de pildă strada Porţii, în care egi expus şi azi la fiecare moment, în deosebi în zilele de Vineri, la accidente.

Situaţia aceasta critică trebuie

inomis remediată. Nu suntem în contra autobusurilor, al căror rost îl înţelegem prea bine, nu voim să aducem critici nici poliţiei şi nici primăriei. În urma celor ce vedem însă şi a celor ce se pot întâmpla sub ochii noştri cerem, în numele opiniei publice, celor în drept să ia toate măsurile ce se impun de împrejurări.

Se impun măsuri severe.

Cerem înainte de toate un control sever al calităţii autobusurilor şi o supraveghere neinteruptă a autobuselor, automobilelor şi a altor vehicule de cădră comisari şi vardişti energici cu deosebire la întredirile de străzi, unde ar trebui să vegheze în permanenţă un vardişti. Orice viteză, care trece peste cea stabilită în interiorul oraşului, să primească imediat sancţiuni severe deasemenea şi alte neglijenţe.

Cerem descongestionarea străzilor Porţii, care este artera principală din interiorul oraşului. Autobusurile, cari circulă atât de des la gara mare, fie că pleacă din Prund, fie din Piaţa Libertăţii, să fie îndreptate de pildă prin strada Neagră, care are legături destul de bune şi scurte prin străzile pe care o leagă cu strada Porţii. Autobusurile, cari au o singură haltă în strada Porţii, la otel Coroana, pot trece pe lângă acest otel cârnind din strada Neagră, dacă e tocmai nevoie. Pierderea de timp (1—2 minute) nu poate juca rol când e vorba de evitarea unor accidente.

Stabilindu-se un control sever şi aplicându-se sancţiuni, suntem convinşi că opinia publică se va linişti, încrederea în esenţiala poliţiei şi primăriei se va întări, iar accidentele se vor împuţina.

În vederea acestor măsuri stăm bucuros la dispoziţia autorităţilor acordându-le tot sprijinul nostru.

Ştiri din Satu-mare

— 16 Iunie.

D. sovlirea bustului cinstitalui român dr. Ion Mihal s'a amănât la ordinarul prefectural „sine die” până-i va succede să-şi aducă pentru reclama familiei vre un ministru la Sighet, în urma sfidării comitetul despărţământului Sighet al „Astreii” a rămas pionat.

O reuniune culturală germană — la 7 Iunie organizaţia din Vršul de sus a reunit: cultura germane din Sibiu a aranjat o serbare cu conferinţe şi bal. A fost prezent şi dl deputat R. Brandsch. Cu toată teroarea ienicerilor maghiaroni, Tipţerii încep a se emancipa din cercul pericolos al usgarismului. Ar fi de dorit înfiinţarea unei episcopii germane la Timişoara şi alăturarea comunităţilor rom. cat. germane ca să scape de biserică maghiarizatoare din Satu-mare.

Pentru clădirea celor 150 sae de învăţământ s'au primit dela ministrul Anghelescu 300.000 lei, din cari abia se vor putea acoperi speşele de automob. al inspectorilor.

Reuniunea de misiuni a aranjat şi finit în 8—9 Iunie misiuni religioase în Malsai, dar a uitat să trimită delegaţi.

Escrocherie.

Creatura prefectural, perceptorul Unger Vilmos din Onaşugătag a extorcat şi furat peste 300.000 lei din banii statului. A fost deşus în arestul parchetului la Sighet.

Inf.

Examenele de bacalaureat

Comisiunile de examinare din Regiunea IV, Sibiu.

Ministerul Instrucţiunii pune în vedere candidaţilor la examenele de bacalaureat, următoarele:

Candidaţii la examenele de bacalaureat trebuie să aibă pregătirea o fotografie, format cartă de vizită, pe care s'o depună preşedintelui comisiei în prima zi a examenului, pentru controlul identităţii lor; această fotografie se va lipi în urmă pe diplomă.

Taxa de 800 lei se va plăti de candidat cu începere dela 20—25 Iunie, la direcţia şcolii unde va lucra comisia căreia este repartizat, contra unei recipise. Cererile de scutire se adresează inspectorului regional. În caz de neaprobare şcolii sau parţială a scutirii, cen datul trebuie să fie pregătita plăti taxă întreagă sau jimeitate din ea, direct preşedintelui comisiei, în ziua de 25 Iunie; altfel va fi eliminat din examen.

Comisiunile pentru examenele de bacalaureat în Reg. IV, Sibiu au fost astfel instituite:

La Braşov. Pentru liceul de băieţi şi fete, lic. „A. Şuguna”, lic. Rom.-Catholic, lic. ev.-luteran, lic. din Tg. Secuilor şi lic. din Sf. Gheorghe reformat.

Preş. Popa-Liseanu Gh, membri: Teodorescu Petre, Ionescu K. C., H. Virgil, Bancu Axente, Grădnescu Aristid, Nanu Ion.

La Sighişoara. Pentru liceul evanghelic, lic. din Ibaşelău, lic. din Odorheiu, lic. rom. catholic şi reformat, din Odorheiu, lic. din Cristurul Seculesc.

Preş. Bănescu Nicolae, membri: Odor Ion, Petrescu Zăbă N., T. Corlan Ştefan, Tanoviceanu C., Pop Nicolae, Ştefănescu-Găleşti G.

La Sibiu. Pentru liceele de băieţi şi fete lic. evanghelic şi lic. din Făgăras.

Preşedinte, Dragomirescu M., membri: Ionciovici Ştefan, Pandelea N., Andreescu Petre, Gheaman Z. Maria, Lupescu V., Dumitrescu Const.

La Blaj. Pentru liceul de fete şi băieţi, lic. din Aiud, reformat, şi lic. din Mediaş.

Preş. Călugăraşu D., membri: Calian Aug., Evoescu Emil, Chanter P., Pop Ştefan, Zugrăvescu Gh, Treţan Gherman.

La Deva. Pentru liceele din Alba-Iulia de stat şi lic. catholic, lic. din Orăştie, lic. din Petroşani şi lic. din Deva.

Preşedintele, Muraşu Vasile, membri: Ionescu N. S., Bărescu Ion, Perişeanu Mircea, Teodorescu Ioan, Nicolau Sebastian, Rodeanu Ioachim.

In China revoluţia se întinde hrănită cu bani sovietici. Revoluţionarii propagă boicotul streinilor şi războiul cont a Angliei şi Japoniei, ameninţând cu o nouă răscoală a boerilor.

Moară de apă de vânzare din cauza absenţei proprietarului, împreună cu o săie, trei de bucate, 2 părechi de pietri, pluă de postav, trei odăi de locuit, bucătărie şi apartinenţe, toate acoperite cu gîgi şi 3 jugăre pamânt cu pomi fructiferi. Preţul 240 000 lei. Se pot lua imediat în primire şi locui. A se adresa notarului cercual în Satul Cioc, judeţul Maramurăş, staţiune de cale ferate. De preferit tratative la faţa locului.

555 1—1

Abonaţi cari ne fac reclamaţiuni şi comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugaţi a ne înainta intoldeauna şi nrul de pe adresă sub care îi se trimite ziarul.

Intocmirea nouilor liste electorale

Acordarea unui non termen de 8 zile

Atragem deosebita atenţiune a Românilor din Braşov asupra următorului comunicat oficial al primăriei Braşov: No. 11989—1925.

Conform ordonanţei Ministerului de Interne No. 56159/925 în chestiunea adunării materialului pentru întocmirea nouilor liste electorale comunale, — toţi locuitorii, bărbaţi, din Braşov, cari sunt cetăţeni români şi născuţi în anul 1904 şi mai înainte, cari domiciliază de 1 an aici, dar nu sunt sparţicători la Braşov, sunt invitaţi, a se prezenta în timpul dela 20 până la 28 Iunie a c. de fiecare dată după pranz între orele 3—6, în sala mică a Satului (Piaţa Libertăţii) spre a comunica comisiunii orăşeneşti ce încrează acolo, datele necesare listelor de alegători, referitoare la etate, domiciliu, naţionalitate. Cei ce s'au prezentat deja în luna trecută sunt dispensaţi de a se prezenta din nou.

Funcţionarilor publici nu li se cere domicilierea de 1 an.

Braşov, la 18 Iunie 1925.

558 1—1 Dr. Schuel, primar.

Intocmirea listelor de recrutare.

Pentru întocmirea listelor de recrutare a contingentului 1927 şi pentru formarea listelor de recensământ a contingentelor 1928 şi 1929 se dispune conscrierea următorilor tineri, născuţi aici precum şi a tinerilor născuţi în alte localităţi, domiciliu cu părinţii lor permanent aici:

Se conscriu: 1. tinerii amănăţi la ultima recrutare în luna Aprilie 1925 din cauza unor infirmităţi corporale ale tinerilor născuţi la anii 1903, şi 1904. 2. tinerii născuţi în anul 1905, 1903, şi 1907, încă nerecrutaţi. Conscrierea se face la secţia militară orăşenească (Str. Porţii 63) după suburzii, în zilele următoare, de fiecare dată dela 8—12 ore a. m.

1. La 22 Iunie 1925 tinerii domiciliuţi în Scheit.

2. La 23 Iunie 1925 tinerii domiciliuţi în centrul oraşului.

3. La 24 Iunie 1925 tinerii domiciliuţi în Braşov-vecchi.

4. La 25 Iunie 1925 tinerii domiciliuţi în Blumăna.

5. La 26 Iunie 1925 tinerii domiciliuţi în împrejurimi (Stupini, fabrica de ciment, Honterus, Noa, Dăste, Timişul de sus şi de jos şi Predeal), precum şi eventual tinerii încă nerecrutaţi din alte părţi ale oraşului.

Fiecare toţi tinerii trebuie conscrişi, cari sunt născuţi în anii sus înşiraţi, de aceia trebuie să se prezente şi toţi funcţionarii publici, precum şi cei dela Administraţia financiară, Tribunal, Căile ferate, Poşta etc. etc. fără deosebire, că sunt ei de prezent acasă sau nu.

Cei absenţi sau eventual incorporaţi trebuie reprezentăţi prin părinţii sau rudele lor.

Documente, în special extras de naştere, trebuie să le aducă fiecare cu sine.

Acei tineri resp. rudenile lor, cari neglijează de a face anunţările la termenele fixate, vor fi pedepsiţi — în senzul legii şi regulamentului de recrutare.

Braşov, la 5 Iunie 1925.

Consiliul orăşenesc.

556 1—2

Curs de dans de Vacanţă.

În şcoala FRANCISC IJAC (Gewerbeverein) se va începe la 1 Iulie un curs pentru copii şi la 15 Iulie a. c. un curs pentru studenţi; înscrierea se poate face zilnic Str. Castelului Nr. 110

Nr. 547
execuţional 1925.

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoştinţa publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare ş. a. aranjament de prăvălie care în urma decisului Nr. 8822 din anul 1924 al judecătoriei de ocol din Braşov s'au executat în 20 Mai 1925 în favorul executorului Alfred Tartler repr. prin avocatul dr. Constantin Moga pentru încassarea capitalului de 2847 lei 50 b. şi acces prin execuţie de acoperire şi cari s'au preţuit în 18.000 lei se vor vinde prin licitaţie publică.

Pentru efectuarea acestei licitaţiuni, pe baza decisului Nr. G: 4089—1925 al judecătoriei de ocol din Braşov se fixează termenul pe 4 Iulie anul 1925 la orele 3 p. m. în comuna Satulung No. 371 şi toţi cari au voie de-a cumpăra sunt invitaţi prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX din 1881 § 107 şi 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata şi în caz necesar şi sub preţul de strigare.

Pretenziunea care e de încassat face 2847 lei 50 b. capital, dobânzile cu 5% socotind din 2 Decembrie 1924, iar speşele până acum staverite de 975 lei plus cari se vor mai ivi.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost executate de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Braşov, la 10 Iunie 1925.

F. Crişan,

executor judecătoresc de ocol.

549 1—1

CINEMA APOLLO

In zilele de 18—19—20 Iunie va rula filmul

Dansatoarea Ecaterin şi cea mare

film rusesc în 6 mari acte. În rolul principal: Ossip Danil Regele exranului prim arştii al teatrelor din Kiev, Harkow, Odessa.

O. Grovskia, prima artistă a teatrului de artă din Moscova.

E. Hovanskă, prima artistă a teatrului de artă din Moscova.

M. Harhanov, prim artist al teatrului de artă din Moscova.

21 Iunie

MALVA

Slagăr mondial. În rolul principal: Lya de Putli.

CARAUŞIE DE NISIP

Caut cărauşi pentru cărauşie de nisip. În acest scop se pot prezenta oricât de mulţi doriatori. Pe un metru cub (m³) măsurat pe căruşă plătesc 130 Lei. Plata se face ulterior în fiecare a doua săptămână.

Nisipul va fi trecut prin ciur din alvia râului Târlung. Alvia conţine o cantitate de nisip de cel puţin 35%.

Locul de descărcat este numai la o distanţă de 3½ km. dela alvia râului Târlung, la terenul aflător dinaintea Carierei de Piatră a Tunelului-Mare din Teliu.

Teliu, la 15 Iunie 1925.

557 1—2

ARON INDIG.

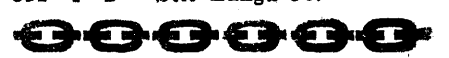

Se caută spre cumpărare un strung de fier în bună stare.

JOHAN KRAUSS,

BRAŞOV

551 1—2 Str. Lungă 56.

Situația politică

— Manifestările din urmă ale d-lui Ion Brătianu vreau să ascundă sub o trufie orgolioasă golul de forțe politice ce reprezintă.

Formula sa — „Guvernul averescan” a fost înlocuită cu soluția guvernului de funcționari ori neutru.

București, 17 Iunie. — Cititorul ar fi aplicat să spună, citind ziarurile și văzând colportarea tutuzor zvoniților cari de cari mai surprinzătoare, că în țara românească s'a perdut echilibrul judecării, că la noi voința unei om este totul, că nu există logica dezvoltării normale a faptelor politice, că într-o zi poate surveni orice surpriză. Toate sunt posibile, fără nici o protestare a țării.

Sunt oameni, cari nu fac politică, afirmând că liberalii sunt atât puternici în țara aceasta și că în zadar este lupta ce se duce contra lor. Aceștia sunt produsul nenorocit al desnaidejii celor ce au încercat să facă politică și au căzut învinguți; sunt oameni nepregătiți să judece evenimentele cari lor li se întâmplă numai sub raportul de forță, ca și când în istorie nu s'au mai văzut guverne atotputernice răsturnate pe vecie de o mișcare populară. Aceștia cred că la noi este o mentalitate vechică în popor, — cum credeau acei dintre marii proprietari ce nu-și închipuiau că țărănii poate fi agricultor bun pe pământul lui și că împroprietărirea este o mare nenorocire.

Raportul de forțe politice apare acestor oameni, sub prisma îndrăznelei unui guvern ce n'are până astăzi teamă de factorul constituțional chemat să-l reție sau să-l concedieze.

La mulți, cuvântarea d-lui Brătianu la Bacău și la banchetul dela Lazare, organizat de generalul Moșoiu, li s'a părut drept manifestarea unei forțe reale, unei forțe ce va domina nu numai prezentul.

Ori nu este așa. Nu trebuie să judecăm după ceea-ce falitul spune, căci el nu va recunoaște starea sa niciodată, ci după fapte. Ori faptele arată că regimul Brătianu este pierdut.

Dacă ar fi să scoatem în evidență eroarea de judecată a conducătorilor de popoare în aceste, s'ar vedea — și avem un exemplu recent: revoluția rusă — că nici-când transformările mari n'au găsit agenți prevenitori în pătrua suprapasă, adică guvernării de reinviere și justiției și repunere în făgașul natural a treburilor publice, — în momentul izbucnirii revoluției.

De aceea, nu ne vom lăsa înflințați de cuvântarea primului factor conducător al regimului ci vom judeca după priceperea maselor de-a aprecia situațiile. Guvernul Brătianu este moralmente căzut. Poate veni ca o surpriză cu consecințe fatale ori-care guvern, dar sântm sigur că în mersul normal al lucrurilor va veni guvernul dat de Partidul Național și se va face o selecțiune a situațiilor și valorilor. Se va vedea atunci că forțele vii ale poporului sânt capabile să restaureze dreptul și legalitatea la baza statului nou românesc, fără revoluție.

Ori-ce sforțări adverse sânt de prisos. Vremea le înlocuiește, dar și le nimicește. Nici unul dintre politicianii de azi nu se va putea opune și d-l Brătianu — ori-cât, de neîngrădit este în megalomania sa — va trebui să se piece în fața forței de reînviere a voinței colectivității populare.

Socotim în jurul succesiunii la guvern, determinată de voința d-lui Brătianu: fie printr-un guvern provizoriu, fie prin înlesnirea formării unui guvern

Averescu, — sânt bazate pe indiferența populară manifestată până acum față de actele de violență ale oligarhiei ce se întrece pe sine. Dar situația s'a schimbat: țara nu mai este indiferentă în fața luptelor politice și, dacă nu manifestă încă o voință hotărâtă, așteaptă momentul unei acțiuni comune de relevare a voinței ei. Acest moment va fi alegerile generale. Dacă însă acestea vor fi violentate de forța executivă a unei administrații corupte, — se va întâmpla ceea-ce este logic: indignarea populară va izbucni sub formă violentă, cu mai mare măsură de cât se poate închipui, fiind o surprindere pentru toți acei resemnați în fața atotputerniciei liberale de azi.

Să-i spunem pe nume: ori ce abatere dela mersul normal al lucrurilor publice, va însemna revoluția populară. Ea va șterge atunci toate așezămintele false de azi. Când va veni? Aceasta nu se poate prezice; ceea-ce însă se poate cu certitudine observa, este pregătirea sufletului revoluționar în masse prin guvernări provocatoare de lipsă și mizerie, de sfruntare a moralei publice, de așitare continuă la proteste ce rămân fără nici o urmărire ceea-ce mărește forța nativă a revoltei.

Convinși de aceste adevăruri — cari este bine să le privim în față, — nu vom cerceta decât ca simple curiozități politice planurile de viitor ale d-lui Brătianu.

Se spune că se va forma un guvern provizoriu, care să facă alegerile comunale ba chiar și cele generale.

Formula vine să înlocuiască legenda de până azi a posibilității unui guvern Averescu. Dacă n'ar fi necesitatea acesteia, nu ar fi fost lansată.

Faptul că din cercul intim al d-lui Brătianu se lansează formula guvernului de funcționari, arată că s'a exclus ca totul posibilitatea guvernării averescane și atunci trebuia înlocuită cu ceva ce nu convine opoziției unite.

Nu credem în posibilitatea formării unui astfel de guvern și nu ne îndoiim că, în cele din urmă, Regele va lăsa liberă manifestarea voinței populare prin guvernul agreat de coaliția opoziției. Dacă se aduc înalate soluții de genul celor de mai sus, cu guverne provizorii, neutre, etc., — însemnează numai că d-l Brătianu nu mai are busola succesiunii și că factorii streini de d-și impresionează Coroana prin ruperea rândurilor izolatoare de până azi.

Nu însemnează încă succesul opiniei publice.

Nu, fiindcă nu este de cât începutul unei clarificări de forțe politice ce trebuie să se așeze cu în temelii raportul lor natural, adică să se asigure și în țara noastră echilibrul politic care să nu permită surprize în mijlocul unei activități roditoare

pentru țară, cum a fost cu guvernul Valda.

Suntem la începutul acestei clarificări. Forțele populare stau compacte și încep a fi pregătite pentru sprijinirea unei activități politice de însemnătate epocală. Până ce nu se vor asigura toți pilonii acestui edificiu nou, nu se va clădi nimic. Deocamdată aceștia se așează

Ce poate face d-l Brătianu împotriva acestui uriaș curent popular? El poate canaliza pe scurtă vreme pe căi răstăcioase dar cu o amenințare spăimântătoare: cu cât mai târziu, cu atât mai violentă va fi izbucnirea revoltei maselor înslate. Și nenorocul d-lui Brătianu este în faptul că s'a găsit conducători naturali ai acestui curent popular de regenerare a vieții politice. Conducătorii opoziției unite sunt de fapt reprezentanții selecționați de frământările poporului. D-l Brătianu vede și constată aceste, cu toată neputința urei sale.

Nu este cuvântare a sa din vremea din urmă să nu relieze această ură nepuțincoasă. Pentru un bărbat de stat de talia situației sale, aceasta este o cădere compromițătoare, o înfrângere politică recunoscută.

De aceea, prăvăzător și temător ca să nu fie deja prea târziu, d-l Brătianu își organizează — ca nimeni în lumea politică din țările civilizate — serbătorile jubilară ca un rege, ca un pașă, mai bine zis. E nevoie să compenseze durerea convingerii sale intime, că din lupta politică ce a întreprins în vremea din urmă, după războiu, a eșit învins și-aș și partidul său, neputându-i asigura — cu toate legile votate la comandă și prin modificări de regulament — o desvotare dominantă în stat.

Nu trebuie dar să judecăm faptele prin trufia exprimată în discursurile d-lui Brătianu, ci prin prisma cercetărilor de după culise, de după aceste manifestări orgolioase. Și nu va trece multă vreme și se va vedea că gol nepuțincoasă se ascundea sub masca trufiei. Coresp.

Locale

Pentru monumentul V. Onișiu s'au mai făcut următoarele contribuții:

O colecție prin păr. Eugen Saftu lei 1061.

George Mihăilescu lei 100.

Direcțiunea liceului.

D-l Dr. Teodor Șarcea, medic-șef județean, răntorându-se din concediu, și-a luat în primire postul. Zilnic dă consultații din ora 8—10 dim. În locuința din Strada Căminel.

Băile de hidroterapie, acid carbonic, tot felul de băi medicale, cum și cele din bazinele de vară în liber și pentru inot dela BĂILE EFORIEI DIN STRADA PRUNDULUI NR. 4 DIN BRĂȘOV s'au deschis la 1 Iunie a. c. sub conducerea medicului a doctorului Sgardell care dă consultații la sediu băilor dela orele 9—10 dimineața. Personalul de serviciu, specialiști în hidroterapie, băi medicale, masaj și pedicură, cari au lucrat la băi renunțate din străinătate. Băile deschise zilnic dela orele 6 dimineața la 8 seara. Se fac abonamente.

Ultime știri

Pactul de siguranță anglo-francez

Predarea notei franceze la Berlin

Berlin, 17 Iunie: Ambasadorul Franței la Berlin, a predat d-lui Stresemann, ministrul de externe al Germaniei, nota de răspuns a d-lui Briand la propunerile germane referitoare la încheierea unui pact de siguranță.

Nota Franței stabilește principiul că zona demilitarizată a Rinului va putea fi încălcată de trupele franceze, în caz că Germania ar încerca să violeze dispozițiunile teritoriale ale tratatelor în vigoare, fără ca acțiunea Franței să fie considerată ca o vătămare a neutralității zonei demilitarizate.

Nota mai precizează că un eventual pact de siguranță nu va putea intra în vigoare decât după ce Germania va fi cerut admiterea ei Liga Națiunilor.

INFORMAȚIUNI

In ojunul serbărilor jubileului liceului „Andrei Șaguna” vom scoate un număr special închinat acestuia „Sion” al Românișmăiut.

Rugăm pe prieteni noștri, foști elevi ai școlilor noastre, mântuitori ai condebului și alți colaboratori ai ziarului nostru, să ne trimită contribuțiuni scurte pentru acest număr, până în 25 l. c.

Despre audiența d-lui prof. N. Iorga la M. Sa Regele se comunică următoarele amănunte: D-l prof. N. Iorga a fost primit Luni la ora 12^{1/2} și reținut la dejun. Audiența a început la orele 2 și a durat până la orele 4 d. a. Dela Sinaia d-l N. Iorga a plecat la Vălenii de munte.

Investirea Episcopilor de Arad și Alba-Iulia. Sâmbătă în 20 l. c. se va face cu ceremonialul obținut la castelul Peleş din Sinaia investirea Episcopului Aradului Dr. Grigore Comșa și a Episcopului militar Dr. Ioan Stroia.

Regulamentul organizării clerului mirean a primit următoarea modificare:

„Episcopul clerului militar va fi arhieru ortodox, membru al Sfântului Sinod, ales dintre candidații recomandăți de Sfântul Sinod, de acord cu ministerul de război și va fi numit prin înalt decret. Inspector al clerului militar”, cu titlul de „Episcop de Alba-Iulia”.

El primește investirea regală și va fi senator de drept potrivit legilor țării.

La toamnă vor fi concentrări de instrucție cu oamenii de trupă din rezervă din toate armele, după normele ce vor fi stabilite de marele stat major.

Fostul ministru liberal dr. Aurel Cosma a fost primit Luni seara pe Calea Victoriei din București de către ziaristul Matei Gheorghiu din Timișoara. Motivul agresiunii a fost, că fostul ministru a refuzat să-și ia răspunderea atacurilor, pe cari ziarul d-sele „Nădejdea” din Timișoara le-a adus d-lui Gheorghiu și altor doi ziarști timișoreni!

Aviz. Din motive independente de voința noastră suntem nevoiți a întrerupe deocamdată apariția revistei „Cultura”. D-șii abonaji pot reclama până la 30 Iunie a. c. institutul de arte grafice „Ardealul”, Cluj, strada Memorandului 22, rambursarea sumei de 50 lei, echivalentul celor două numere neapărute. Mulțumind revistelor și ziarelor care ne-au onorat cu schimbul, le aducem la cunoștință, că nu le mai putem trimite „Cultura”.

Corul jubilar va mai ține încă două repetiții generale, mâine, Vineri, la ora 8 seara și Marțea viitoare la același ora. În vederea stabilirii programului definitiv de cântece, cari se vor executa în zilele de Sâmbătă, Duminică și Luni și pentru luarea ultimelor dispoziții, să nu lipsească dela aceste repetiții nici un membru.

Descoperiri arheologice de pe timpul Hunilor s'au făcut în timpul din urmă în comuna Mindszent din șesul Ungariei. Mai nou s'au găsit obiecte de bronz, despre cari se susține că datează din secolul al cincilea după Cristos. Aceste descoperiri par a confirma părerea acelor cari afirmă că teritoriul pe care au trăit Hunii și unde a înflorit capitala lui Attila a fost triungulul dintre orașele Czegled, Szentes și Seghedin.

Dansul baletului Iosif Ligeth dela opera română din Cluj este cu totul modern, nu e nici școală italiană, nici bucată de artă acrobată, ci expresiunea unui sentiment intern, mijloc pentru exprimarea sentimentului, ca alte mijloace ale artei, graiului, tonului și ale culorii. Corpul omnesc mișcat în mod ritmic este aici mijlocul și ca atare cel dintâiu și mai primitiv, căci ceea-ce îi dă capacitatea de-a se afirma, este gestul arhăbătrân, gestul veșnic omnesc, conceput și format în mod artistic. De aceea acestui gest îi lipsește orice apucătură și și orice construcție. Sentiment și gândire, gustate de fiecare, căci fiește care le-a trăit singur, devin graiul artistic formulat al corpului, devin esența dansului, iar privitorul simte, aude par'că cu ochi săi, muzica, care dă a-celor sentimente și aceluși conținut forma armonică.

Direcțiunea generală a căilor ferate aduce la cunoștința generală, că deși unele trenuri de sezon pentru băi s'au pus în circulație, bilete de băi cu reducere nu se vor vinde decât cu începere dela 1 Iulie.

În căutarea exploratorului Amundsen. O radiotelegmă sosită la Berlin în 15 Iunie din Spitzbergen anunță că prima expedițiune de salvare a sosit în Adventby. Avioanele suse au fost despachelate și în decursul nopții au fost executate câteva sboruri de probă cu embele aerplane la lumina poloră.

Luafți bilete de-ale loteriei Ereset Române din Ardeal și Banat, pentru sportirea fondului necesar la ridicarea unui „Cămin al presei” din Cluj. Prețul bileteului 2 lei. Tragera trevocabilă la 16 August 1925. Sunt 512 premii în valoare totală de 500.000 lei.